

Leidraad definiëring en proces van kwaliteitsdocumenten binnen de NVALT

Versie	Vaststellingsdatum	Herzieningsdatum
1	13-04-2026	13-04-2031

1. Doel en reikwijdte

Dit document beschrijft de voorwaarden, procedures en verantwoordelijkheden rondom het opstellen, beoordelen, autoriseren en bijwerken van kwaliteitsdocumenten zoals opgesteld binnen de NVALT.

Het doel is om te waarborgen dat alle kwaliteitsdocumenten:

- Inhoudelijk van goede kwaliteit zijn met een goede afbakening
- De visie van de NVALT adequaat weerspiegelen.
- Zorgvuldig worden afgestemd binnen de vereniging.
- Regelmatig worden geactualiseerd.

2. Naamgeving en definities kwaliteitsdocumenten

Om helderheid te geven over de verschillende kwaliteitsdocumenten in de medisch specialistische zorg zijn in afstemming met de FMS-afspraken gemaakt over de naamgeving en definities. De NVALT sluit hier voor haar kwaliteitsdocumenten graag bij aan en in beschrijft in dit document de vigerende definities en proces hoe te komen tot een dergelijk kwaliteitsdocument van de NVALT.

Richtlijnen

Een richtlijn is een document met aanbevelingen, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg, berustend op systematische samenvattingen van wetenschappelijk onderzoek en afwegingen van de voor- en nadelen van de verschillende zorgopties, aangevuld met expertise en ervaringen van zorgprofessionals en gebruikers. Richtlijnen worden multidisciplinair opgesteld binnen SKMS-projecten of bestaande richtlijncluster, niet primair binnen de NVALT en vallen daarmee buiten de scope van dit document.

Leidraad

Indien een onderwerp met name een verzameling van meerdere modules met aanbevelingen over vaak organisatorische en/of uitvoerende zaken betreft, noemen we dit een leidraad. Het betreft dan met name procesgeoriënteerde afspraken of adviezen, die veelal niet primair betrekking hebben op de medische inhoud van de zorg dan wel indicatiestelling van diagnostiek of behandelinterventies.

Standpunt

Een document dat snel richting geeft bij een actuele (zorg)vraag wanneer een richtlijn ontbreekt of verouderd is. Het biedt tijdelijke houvast voor zorgverleners en zorggebruikers en kan dienen als voorloper van nieuwe of herziene richtlijnmodules. Hieronder valt ook een position paper, waarin beschikbare kennis, praktijkervaring en relevante overwegingen systematisch worden uitgewerkt.

Plaatsbepaling:

Een plaatsbepaling is een document waarin een voorkeur wordt uitgesproken voor één van meerdere gelijkwaardige, geregistreerde behandelingen, of waarin wordt aangegeven voor welke (sub)groepen een bepaalde interventie meer of minder geschikt is. Het document geldt als een vorm van expert opinion die richting geeft wanneer meerdere valide behandelopties bestaan.

Kwaliteitsnorm

Afspraak waaraan zorg moet voldoen voor behoud en bevordering van kwaliteit, eenduidigheid van zorg en inzichtelijkheid, waarop beleid en uitvoeringspraktijk kan worden getoetst. Dit kan een losstaand document zijn of onderdeel zijn van een richtlijn, leidraad of standpunt.

Protocol

Een lokaal opgestelde instructie, ter ondersteuning van zorgprofessionals en zorggebruikers, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg, zo mogelijk (indien aanwezig) afgeleid van een landelijke kwaliteitsstandaard (richtlijn, standpunt of leidraad), die aangeeft hoe in de dagelijkse praktijk te handelen met inachtneming van de plaatselijke mogelijkheden en beperkingen. Producten van landelijke organisaties kunnen dus geen protocol worden genoemd, maar hoogstens als blauwdruk daarvoor dienen. Protocollen worden regionaal opgesteld en vallen daarmee buiten de scope van dit document.

Landelijke transmurale afspraak (LTA)

Samen met (o.a.) huisartsen kunnen LTA's ontwikkeld worden. Deze LTA's worden opgesteld op basis van medische specialistische richtlijnen en NHG-standaarden. LTA's zijn een blauwdruk voor de organisatie van regionale transmurale zorg. Bv de LTA Astma bij volwassenen. LTA's worden samen met de huisartsen opgesteld. Een consultatie- en autorisatieronde is altijd onderdeel van het ontwikkelingsproces van de LTA.

3. Algemene voorwaarden voor kwaliteitsdocumenten NVALT

Relevantie: Het document moet betrekking hebben op een actueel en relevant onderwerp binnen het vakgebied van de sectie.

Draagvlak: Het document is tot stand komen met brede consultatie binnen de betreffende sectie.

Samenstelling: Het document is helder, beknopt en goed onderbouwd geschreven en goed afgebakend.

Objectiviteit: Het document is wetenschappelijk onderbouwd en er mag geen belangenverstrengeling zijn.

Verwijzing: Het document is gebaseerd op literatuuronderzoek met de juiste literatuur- en bronverwijzingen.

Datum en versiebeheer: Het document is duidelijk voorzien van een vaststellingsdatum, versienummer en geplande herzieningsdatum.

4. Procedure voor totstandkoming**4.1 Initiatief en afstemming**

- Het kwaliteitsdocument wordt ingediend door het bestuur van de betreffende sectie bij de Beleidscommissie Kwaliteit (BCK) via kwaliteit@nvalt.nl.

- Het voorstel voldoet aan de algemene voorwaarden.

4.2 Overleg en afstemming

- Het kwaliteitsdocument wordt besproken binnen de BCK.
- De BCK toetst de aanvraag aan de genoemde algemene voorwaarden en vraagt waar nodig om extra informatie.

4.3 Autorisatie

- De definitieve versie wordt door de BCK formeel geautoriseerd namens de NVALT.
- Alleen geautoriseerde kwaliteitsdocumenten mogen gepubliceerd worden op de NVALT-website en als officieel NVALT-beleid worden uitgedragen.

5. Update en herziening

- Elk kwaliteitsdocument moet voorzien zijn van een updatecyclus van maximaal vijf jaar.
- De betreffende sectie is verantwoordelijk voor het initiëren van een herziening zodra:
 - Nieuwe wetenschappelijke of beleidsmatige inzichten dit vereisen.
 - De geplande herzieningsdatum is bereikt.
- Bij uitblijven van herziening vervalt de status van “officieel NVALT-kwaliteitsdocument”.

6. Communicatie

- De kwaliteitsdocumenten worden via de nieuwsbrief naar de leden verstuurd.
- De kwaliteitsdocumenten worden op de NVALT-website geplaatst
- Aanvullend zijn er mogelijkheden voor verspreiding, te denken valt aan artikel in Pulmoscript, podcast, presentatie op congres etc.